

in.ihned.cz/zahranici

Norský národní park Stabbursdalen, ač rozlohou poměrně malý (s pouhými 100 km² patří mezi nejmenší norské parky), drží několik primátů. Je nejsevernějším národním parkem Norska – leží nad 70. rovnoběžkou – a zároveň i Evropy, a nachází se v něm nejseverněji položený borovicový les na světě.

Stromy z doby tepla

Tyto stromy, z nichž některé jsou až pět set let staré, jsou pozůstatkem z doby před zhruba 7500 – 5000 lety, kdy na Zemi vládlo teplejší klima a lesní porost tudíž sahal mnohem severněji. Po ochlazení opět ustoupil a dochoval se jen v chráněných údolích, jakým je právě Stabbursdalen (doslova Stabburské údolí, jímž protéká stejnojmenná řeka).

Ráz krajiny je typický pro tuto severskou oblast Finmarky – otevřené planiny s holými kopci, přerušované údolími a stržemi, vymletými ledovcovými řekami z konce poslední doby ledové před 10 tisíci lety. Vegetace je zde rovněž typicky arktická, poměrně chudá, tvoří ji převážně lišejníky a vřes. Na nízko položených, chráněných místech rostou stromy – kromě zmíněného borovicového lesa jsou to především břízy, v blízkosti vodních toků vrby.

2000 km od Osla

Navzdory své extrémní odlehlosti (Stabbursdalen je od Osla vzdálený přes 2000 km, kratší a pohodlnější cesta je např. z finských Helsinek) park rozhodně nemá nouzi o návštěvníky – jsou to zejména turisté směřující na Nordkap a rybáři, kteří v řece Stabbur chytají pstruhy a hlavně lososy. Rybaření a lov vysoké zvěře bylo od nepaměti důležitým zdrojem obživy zdejších domorodých Sámů (Laponců).

Milovníky přírody sem vábí i zdejší ptactvo – mohou totiž pozorovat 23 druhů kachen, 25 druhů brodivých ptáků a 12 druhů racků. Stabbursdalen je zároveň nejsevernějším místem výskytu mnoha druhů ptáků, například tetřívka obecného či

FOTO: JIŘÍ SEDLÁČEK

Stabbursdalen

orlovce říčního. Mokřiny jsou důležitým hnízdištěm, především pro kachny. V dutých kmenech starých borovic si s oblibou vytvářejí hnízda hohol severní a morčák velký.

Populární přírodní atrakcí parku jsou vodopády na řece Stabbur (jež jsou vybaveny i tzv. rybími schody, po kterých se lososi dostávají proti proudu řeky). Návštěvníci se parkem mohou volně pohybovat.

Horší značení

Nepříliš dobře značená a místy náročná okružní stezka částečně vede přes okolní hřebeny (s převýšením až 500 metrů) a v jednom bodě překračuje řeku – celý okruh má zhruba 35 km a dá se zvládnout za 2 – 3 dny.

Také je možné postupovat podél řeky, ale i tato cesta je v některých úsecích obtížnější. Je nutné přecházet kluzké balvany, prodírat se hustým porostem. Někde stezka končí srázem nad zátočinou řeky a nezbyvá než vyšplhat výš po svahu příkrého údolí.

Stezka začíná u lesního parkoviště při vstupu do parku. Zpočátku vede borovicovým lesem, po přechodu řeky po visuté ocelové lávce lesem převážně listnatým, podél řeky a několika jezírek (u nichž stojí soukromé chaty se zakotvenými pramice-mi, zřejmě postavené před zří-

zením národního parku). Poté přijdeme k rozcestí, bohužel velmi špatně označenému. Vpravo stezka vede lesem zpět k řece, do blízkosti spodních vodopádů. Vlevo pak pokračuje až k plotu, tvořícímu hranici parku, kde začíná stoupat ke svému nejvyššímu bodu, vrchu Binajvárri, ve výšce 527 metrů (jelikož se vystupuje prakticky od hladiny moře, je to i velikost převýšení – místy je výstup poměrně náročný).

Ráz krajiny se s výškou postupně mění; zalesnění ustupuje, až zmizí i poslední zakrsle stromky a vegetaci tvoří jen traviny a občasné vřes. Vrchol kopce je holý, kamenitý a nabízí krásný výhled na moře a ostrovy zálivu Vesterbotn, nejzazší části Porsangerfjordu.

Stezka dále pokračuje po stejné holém, takřka přízračně a bezútěšně působícím hřebeni – značení kamennými mužíky je poměrně přehledné – rovnoběžně s řekou, k níž posléze sestupuje, a za mostem se opět vrací zpět k výchozímu bodu parku.

Tábořit lze na celém území parku. K volnému po-užití jsou tu i dva sruby, postavené poblíž okružní stezky. Rozdělávání ohně a stápnění spadaného dřeva je povoleno, Vzhledem k riziku požáru se mezi 15. dubnem a 15. zářím smí využívat pouze stávajících rybářských ohnišť v okolí řeky, kterých je tu velké množství – někde stojí i improvizované přístřešky proti dešti. ●

JIŘÍ SEDLÁČEK

JAK SE TAM DOSTAT

- Ze silnice E6 vedoucí z Alty do Karasjoku a Kirkenes, zhruba

15 km na sever od města Lakseelv a 2 km na jih od mostu přes řeku Stabbur (Stabburselva) a přírodopisného muzea Stabbursnes Naturhus. Po šterkové přístupové silnici jedeme zhruba 6 km až na malé lesní parkoviště u vstupu do parku (je značený jedinou cedulí s povšechnými informacemi a malou mapkou; okružní cesta zpo-

čátku vydatně značena cákanci červené barvy, po přechodu ocelové lávky přes řeku už značení není příliš dobré a místy se ztrácí).

- Před návštěvou parku je užitečné navštívit přírodopisné muzeum Stabbursnes Naturhus og Museum, jehož malá expozice představuje místní faunu a flóru (vstupné je 30 NK, tj. přibližně 120 Kč), u informačního pultu si můžeme zakoupit mapy, nejruznější publikace a suvenýry. Základní informační leták s mapkou je zdarma.